

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG

1026 Budapest, Riadó u. 5.

Tel.: 06-1/882-8594

Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: D.32/17/2020.

A tanács tagjai: Uherné dr. Laczi Orsolya közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Bonifert Zsolt közbeszerzési biztos, Dr. Peleskey Viktória közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező: Közbeszerzési Hatóság Elnöke
(Budapest, Budapest, Riadó u. 5.)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője: Dr. Kugler Tibor felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó

Az ajánlatkérő: ELI-HU Kutatási és Fejlesztési Nonprofit
Közhasznú Kft.
(Szeged, Dugonics tér 13.)

Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Patay Géza ügyvéd
(Budapest, Pasaréti út. 72.)

A beszerzés tárgya, értéke: Speciális vákuum manipulátorok beszerzése HHG nyalábvonalakhoz – 19.720.147.-Ft

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság a hivatalbóli kezdeményezés 1. kérelmi elemére megállapítja a jogsértés hiányát, a 2. kérelmi elemre megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 50. § (4) bekezdését.

A Döntőbizottság a jogorvoslati eljárást a 3. kérelmi elem tekintetében megszünteti.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 300.000.-Ft, azaz háromszázezer forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket a felek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat jogorvoslati eljárást megszüntető rendelkezése ellen a határozat kézbesítésétől számított nyolc napon belül közigazgatási perben kereseti kérelem terjeszthető elő. A határozat érdemi része ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható annak kézbesítésétől számított tizenöt napon

belül. A keresetlevelet Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő a Kbt. 113.§-a szerinti összefoglaló tájékoztatóval induló, nyílt közbeszerzési eljárást indított „Speciális vákuum manipulátorok beszerzése HHG nyalábvonalakhoz” tárgyban, melynek ajánlati felhívását 2017. május 22-én küldte meg 4 gazdasági szereplő, a Kromat Kft., a Thermionics Northwest Inc., az RKtech Kft. és a Magnificat Vacuum Kft. (a továbbiakban: érdekelt) részére.

2. Az ajánlatkérő a 2017. június 13-án módosított ajánlattételi felhívás 4. pontjában és a módosított műszaki leírásban részletesen meghatározta a közbeszerzés tárgyát képező, 2 db háromtengelyű kisebb mozgástartományú és 4 db szintén három tengelyű, nagyobb mozgástartományú manipulációs asztal műszaki és minőségi paramétereit:

Sorszám	Beszerzendő tétel megnevezése	Beszerzendő tétel műszaki leírása	Beszerzendő tétel mennyisége (db)
1.	Háromtengelyű (x-y-z) asztal	flansni méret: CF40 Mozgás tartomány: X,Y elmozdulás +/- 12.5 mm; Z elmozdulás: 50 mm Precizitás: ≤ 5 um (X,Y tengelyen) Vákuum tartomány: ≤1E-10 mbar Visszatérési (ismételhetőségi) precizitás: ≤ 5 um Kifűtési hőmérséklet: ≥ 230 °C (elektronika nélkül) Alapanyag: AISI316 nem mágnesezhető A Z irányú elmozdulás 50 mm-nél nagyobb is lehet, amennyiben az eszköz mérete nem haladja meg a 220 mm (x irány) x 270 mm (y irány) x 300 mm (z irány) méretet.	2
2.	X-Y-Z UHV manipulációs asztal	Rögzítő flanszi: DN 160 CF, forgatható Mozgástartomány: X/Y: ≥12 mm, Z ≥ 100 mm Precizitás (XYZ): ≤ 10 um Vákuum szint: ≤1E-10 mbar Belső átmérő: ≥ 60 mm Kifűtési hőmérséklet: ≥ 200 °C	4

„A részletes feladat meghatározás a közbeszerzési dokumentum részét képező műszaki leírásban, és szerződéstervezetben került rögzítésre.

Ajánlatkérő kizárólag tájékoztató jelleggel a közbeszerzési dokumentum részét képező magyar nyelvű műszaki leírás mellett angol nyelven is rendelkezésre bocsájtja a műszaki leírást. Eltérésük esetén a magyar nyelvű műszaki leírás az irányadó.”

3. A felhívás 13. pontja rögzítette, hogy az ajánlatkérő a legalacsonyabb ár szempontja alapján értékeli az ajánlatokat.

4. Az ajánlatkérő a felhívás 15.2. pontjában az alábbi műszaki, illetve szakmai alkalmassági minimumfeltételt írta elő:

„Alkalmatlan az Ajánlattevő, ha nem rendelkezik az eljárást megindító felhívás megküldésétől visszafelé számított 36 hónapban legalább 1 db, az előírásoknak és a szerződésnek megfelelően teljesített legalább nettó 9.800.000 forint értékű nagyvákuum komponensek/eszközök gyártására és/vagy értékesítésére vonatkozó referenciával/referenciákkal.”

5. A felhívás rögzítette, hogy a közbeszerzés az Európai Unióból származó forrásból támogatott, melynek azonosítója GINOP-2.3.6-15-2015-00001 - GINOP - ELI lézer kutatóközpont megvalósítása (ELI-ALPS) nagyprojekt, 2. fázis (P4) projekt.

A támogatás intenzitása 100,000 %.

6. A felhívás 23.8. pontjában az ajánlatkérő közölte, hogy az ajánlat elkészítésének megkönnyítése érdekében az egyéb közbeszerzési dokumentum tartalmazza azokat a formanyomtatványokat/nyilatkozatmintákat (iratminták) amelyek használata javasolt. Használata esetén kitöltve, és cégszerűen aláírva kell az Ajánlattevőnek ajánlatában elhelyeznie.

Az ajánlatnak a következő dokumentumokat kell tartalmaznia:

Az ajánlat elektronikus példánya <i>(lezárt borítékban, lefűzve)</i>
Borítólap
Tartalomjegyzék
Felolvasólap, figyelemmel a felhívás 23.4. pontjában foglaltakra.
Árrészletező dokumentum
Aláírási címpéldány vagy aláírás-minta, vagy az ajánlattevő letelepedése szerinti országban elfogadott ezzel egyenértékű okiratot azon személy(ek) részéről, aki az ajánlatot aláírja, vagy az aláírásra meghatalmazást ad.
Meghatalmazás (adott esetben)
Nyilatkozat a Kbt. 66.§ (2) bekezdése alapján, úgynevezett ajánlati nyilatkozat, és nyilatkozat a megajánlott termékek műszaki megfelelőségéről figyelemmel a felhívás 23.5. pontjában foglaltakra.
Nyilatkozat a Kbt. 66.§ (4) bekezdése alapján, figyelemmel a felhívás 23.6. pontjában foglaltakra.
Nyilatkozat a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 17. § (1) és (2) bekezdése alapján
Nyilatkozat a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 8.§ i) pont ib) alpontja és/vagy a 10. § g) pont gb) alapján attól függően, hogy Magyarországon letelepedett Ajánlattevő vagy nem Magyarországon letelepedett Ajánlattevő.
Nyilatkozat a Kbt. 65.§ (7) bekezdés alapján, figyelemmel a felhívás 15. pontjában foglaltakra. (adott esetben)
Előszerződés: olyan szerződéses vagy előszerződésben vállalt kötelezettségvállalását tartalmazó okirat, amely alátámasztja, hogy a Kapacitásait rendelkezésre bocsátó szervezet (vagy személy) tekintetében a szerződés teljesítéséhez szükséges erőforrások rendelkezésre állnak majd a szerződés teljesítésének időtartama alatt a Kbt. 65.§ (7) bekezdése alapján, amennyiben a felhívás 15.2 pont M.1. pontjában foglalt alkalmassági előírás kapcsán került a kapacitást nyújtó szervezet (vagy személy) bevonásra. (adott esetben)
Nyilatkozat a fordítás teljes körűségéről és szöveghűségéről (adott esetben)
Közös Ajánlattevők megállapodása (adott esetben), figyelemmel a felhívás 23.3. pontjában foglaltakra.

Cégkivonat (adott esetben)
Nyilatkozat a Kbt. 114. § (2) bekezdése alapján a Kbt. 67. § (1) bekezdés szerint, a felhívás 15.1. pont P.1. pontjára vonatkozóan
Nyilatkozat a Kbt. 114. § (2) bekezdése alapján a Kbt. 67. § (1) bekezdés szerint, a felhívás 15.2. pont M.1. pontjára vonatkozóan
Nyilatkozat a biztosíték rendelkezésre bocsátásáról

7. A felhívás 23.28. pontjában az ajánlatkérő közölte, hogy „A közbeszerzési műszaki leírásoknál meghatározott esetleges márkanevek csak a jelleg és a műszaki-technikai paraméterek meghatározásánál bírnak jelentőséggel, melyre való tekintettel az Ajánlatkérő elfogad más márkájú, a megjelölt műszaki-technikai paraméterekkel egyenértékű terméket is, melyet Ajánlattevő igazolhat a megajánlott termék műszaki leírásának ismertetésével.”

8. A dokumentáció II.2. pontja tartalmazta az adásvételi szerződés tervezetét. A szerződéstervezet – egyebek mellett – az alábbiakat rögzíti:

„II.5. pont [Eladó főkötelezettsége]

Eladó köteles a szerződés tárgyát képező és a jelen szerződés 2. számú mellékletében részletesen előírt minőségi, funkcionális és mennyiségi feltételeknek mindenben megfelelő, a 3. számú mellékletében ajánlott új, azaz még nem használt, HHG nyalábvonalakhoz szükséges vákuum manipulátorokat /2 db Háromtengelyű (x-y-z) asztalt és 4 db X-Y-Z UHV manipulációs asztalt/ és ezek tartozékait (továbbiakban együttesen: Termék vagy Termékek) Vevőnek átadni és azok tulajdonjogát mindennemű korlátozástól mentesen Vevőre átruházni. Az átadott Termékeknek mindenben meg kell felelniük a jelen szerződésben és annak mellékleteiben, valamint a hatályos jogszabályokban és a teljesítéskor érvényes szabványokban foglalt előírásoknak.

IV.21. pont [Átadás-átvételi jegyzőkönyv aláírásának feltételei]

0.1 Az átadás-átvételi jegyzőkönyv aláírásának feltétele, hogy a Termékek tulajdonjogának Vevőre történő átruházásának ne legyen jogi akadálya, valamint a Termékek működőképessége, rendeltetésszerű használatra alkalmassága, valamint a jelen szerződésben meghatározott minőségi, funkcionális és mennyiségi követelményeknek való megfelelése, bizonyított legyen.

0.2 Az átadás-átvételi jegyzőkönyv aláírásának további feltétele, hogy Eladó az alábbi iratokat – külön-külön vagy egybefűzve egy vagy több dokumentumban - Vevő részére átadja:

- jótállási jegyek;
- szállítólevél (átvevő által aláírt példány);
- a Termékek rendeltetésszerű használatához és működéséhez szükséges terjedelmű magyar vagy angol nyelvű felhasználási és karbantartási útmutató, használati utasítás,
- a hatályos jogszabályok alapján esetlegesen a Termékekre vonatkozó tanúsítvány, leírás, hatósági engedély, vagy egyéb, az áru forgalomba hozatalához szükséges dokumentum,
- tartozékok, szerszámok, kiegészítők teljes listája.”

9. Az ajánlatkérő a 2017. június 13-án adott kiegészítő tájékoztatásában az alábbiakat rögzítette:

„Kérem szíves tájékoztatását ....., hogy a „Speciális Vákuum Manipulátorok beszerzése” témában kiírt 1. pozícióban található manipulátor Z irányú elmozdulása 50 mm vagy annál nagyobb lehet-e?

Válasz: Az ajánlatkérő a műszaki leírást kiegészíti azzal, hogy nagyobb Z elmozdulási tartomány elfogadható, amennyiben a maximális bennfoglaló méret: 220 mm (x irány) x 270 mm (y irány) x 300 mm (z irány). Az ajánlatkérő erre figyelemmel módosította a műszaki

leírást, valamint meghosszabbítja az ajánlattételi határidőt.

10. A 2017. június 21. napi ajánlattételi határidőben az ajánlatkérő 1db ajánlatot, az érdekelt ajánlatát bontotta fel. A nettó ajánlati ár 19.764.748.-Ft volt. Az érdekelt az ajánlatában csatolta a minta szerint kitöltött felolvasólapot, amelyen feltüntette a nettó ajánlati árra tett megajánlását. Csatolta az 1.1. sz. melléklet szerinti minta alapján elkészített árrészletezőt:

„Alulírott [...] mint az ajánlattevő Magnificat Vacuum Kft. [...] cégjegyzésre jogosult képviselője a fenti közbeszerzési eljárás során az alábbiak szerint nyilatkozom az általunk megajánlott termékek nettó, azaz általános forgalmi adó nélkül számított vételárának részletezése, ajánlati ár alátámasztása kapcsán.”

Ajánlatkérő által megvásárolni kívánt termékek	Ajánlatkérő által megadott Mennyiség és mértékegység (db)	Ajánlattevő által megajánlott Ajánlati egységár (nettó Ft/db)	Ajánlattevő által megajánlott termékek nettó ajánlati ára összesen (Ft) [megadott mennyiség (db) x ajánlati egységár (nettó Ft/db)]
1. Háromtengelyű (x-y-z) asztal	2	2.457.000 Ft	4.914.000 Ft
2. X-Y-Z UHV manipulációs asztal	4	3.712.687 Ft	14.850.748 Ft
Nettó ajánlati ár mindösszesen (Forint, általános forgalmi adó nélkül): (Ajánlattevő által megajánlott termékek nettó ajánlati ára összesen (Ft) – oszlopaiban lévő összegek összeadva)			19.764.748 Ft

11. Az érdekelt csatolta a 3. sz. melléklet szerinti minta alapján a Kbt. 66. § (2) bekezdése tekintetében megtett nyilatkozatát az ajánlatának teljességéről és a megajánlott termékek műszaki megfelelőségéről:

„Alulírott [...] a fenti közbeszerzési eljárás során kijelentem,

- miután az Önök ajánlatételi felhívásának és az egyéb közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feltételeit megvizsgáltuk, azokat elfogadjuk, és a felhívás és az egyéb közbeszerzési dokumentumok feltételei szerint ajánlatot teszünk az ajánlatunkban a Felolvasólapon rögzített áron;
- nyertességünk esetén készek és képesek vagyunk az ajánlatunkban, valamint a felhívásban, az egyéb közbeszerzési dokumentumokban előírt feltételeknek megfelelően a szerződés megkötésére és teljesítésére, nyertességünk esetén vállaljuk a felhívásban, az egyéb közbeszerzési dokumentumban előírt feltételeknek megfelelően a szerződés megkötését;
- az általunk megajánlott termékek megfelelnek az egyéb közbeszerzési dokumentum Műszaki leírásában foglalt műszaki követelményeknek/leírásnak/paraméternek.”

12. A 2017. július 18-án megküldött összegezés szerint a közbeszerzési eljárás eredményes, a benyújtott ajánlat érvényes volt. Az ajánlatkérő a nyertes ajánlattevővel 2017. augusztus 11-én megkötötte a szerződést.

A közbeszerzési iratok között fellelhető teljesítési dokumentumok szerint az érdekelt a szerződésnek megfelelően teljesített.

A hivatalbóli kezdeményezés

13. A hivatalbóli kezdeményező 2020. február 5-én terjesztette elő a kezdeményezését, amelyben az ajánlatkérővel szemben jogsértés megállapítását kérte. Az ügy előzményei körében előadta, hogy 2019. december 17. napján bejelentés (a továbbiakban: Bejelentés) érkezett az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóságtól (a továbbiakban: EUTAF) a Közbeszerzési Hatósághoz. A Bejelentésben foglaltak alapján az EUTAF a „GINOP-2.3.6-15-2015-00001 - ELI lézer kutatóközpont megvalósítása (ELI-ALPS) nagyprojekt 2. fázis” című projekt mintavételes ellenőrzése során arra a következtetésre jutott, hogy Ajánlatkérő

megsértette a Kbt. 69. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettségét (és annak következtében a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontját valamint 75. § (1) bekezdés b) pontját), tekintettel arra, hogy mivel az – eljárás során egyedüli – ajánlattevő ajánlatában nem szerepel konkrét gyártmány és típusmegjelölés, tulajdonképpen nem tett szakmai ajánlatot. Következésképpen az ajánlatkérő a bírálat során nem tudott meggyőződni arról, hogy az érdekelt által megajánlott termékek az általa előírt műszaki paramétereknek megfelelnek-e.

A kezdeményező 2020. január 7. napján tájékoztatást kért az ajánlatkérőtől. Az ajánlatkérő a 2020. január 13. napján érkezett válaszlevelében azt a tájékoztatást adta, miszerint a beszerzés tárgya „vákuummanipulációs asztal”, s az – mint minden más bútor – egyedi gyártású termék, melyet kizárólag az ezzel foglalkozó gazdasági szereplők tudnak legyártani megadott méretezés alapján, így az ajánlattétel nem történhet típusmegjelöléssel. Felhívta továbbá a figyelmet arra, hogy a közbeszerzési eljárásban nem tette kötelezővé, hogy az ajánlattevő gyártmány és típus szerint jelölje meg az ajánlott terméket, figyelemmel arra, hogy a termékek egyedi jellemzőire tekintettel ez nem lehetséges. Az ajánlatkérő álláspontja szerint a nyertes ajánlat a közbeszerzési dokumentumokban és a felhívásban foglaltaknak mindenben megfelelt, így jogszerűen minősítette azt érvényesnek. Előadta, hogy a közbeszerzési eljárás ajánlattételi felhívásának 4. pontja – táblázatos formában – részletezi a beszerzendő tétel megnevezését, műszaki leírását és mennyiségét. A közbeszerzési dokumentáció II.1. részét képező műszaki leírás ugyanazt tartalmazza, mint az ajánlattételi felhívás 4. pontjában szereplő táblázat. A felolvasólapon ajánlattevő – saját adatain kívül – kizárólag a nettó ajánlati árat tüntethette fel, a közbeszerzési dokumentáció 1.1 számú mellékletében (megajánlott termékek ajánlati árának alátámasztása) pedig ajánlattevő a táblázatban szereplő ajánlati egységár és az ajánlati ár összesen részét tölthette ki.

14. A 2020. február 21-én előterjesztett írásbeli nyilatkozattal pontosított hivatalbóli kezdeményezés 3 sorszámozott kérelmi elemet tartalmazott:

15. 1. kérelmi elem

Az ajánlatkérőnek az eljárás előkészítése során kell gondoskodnia arról, hogy az ajánlattevők az ajánlatkérői igényeket megismerjék, és egymással összevethető ajánlatokat tudjanak tenni. Különös jelentőséggel bír a közbeszerzési eljárások megfelelő alapossággal történő előkészítése, hiszen ezzel biztosítható az ajánlatok összehasonlíthatósága, a megfelelően előkészített műszaki leírás alapján vizsgálható, hogy az elvárt műszaki tartalom megvalósítható-e az ajánlatban foglaltak szerint és ezáltal végső soron biztosítható a közpénzek okszerű felhasználása.

Az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárást nem megfelelően készítette elő. A termék azon jellemzője, hogy az egyedi, és az ajánlatkérő erre vár ajánlatokat, az ajánlattételi felhívásból, vagy a közbeszerzési dokumentumokból világosan ki kellett volna tűnjön. Az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 28. § (1) bekezdését, mivel az ajánlattételi felhívásból, valamint a közbeszerzési dokumentumokból nem derül ki, hogy ajánlattevő pontosan hogyan, milyen termékkel tud eleget tenni az abban foglaltaknak, nem állapítható meg, hogy mely termék lehet műszakilag megfelelő, fizikailag megvalósítható és gazdasági szempontból reális. Ezt támasztja alá, hogy az ajánlatkérő az ajánlattételi felhívás 15.2. alpontjában több ízben is kifejti, hogy a referencia körében a beszerzés tárgya szerinti termékeknél nemcsak a korábbi gyártást, hanem értékesítést is elfogad. E körülményből arra lehet következtetni, hogy létezik a piacon elérhető, nem feltétlenül egyedi gyártású termék. Ezen túlmenően a műszaki leírás utolsó bekezdéséből kiderül, hogy „Ajánlatkérő elfogad más márkájú, a megjelölt műszaki-technikai paraméterekkel egyenértékű terméket is, melyet Ajánlattevő igazolhat a megajánlott termék műszaki leírásának ismertetésével”. Ezen túlmenően a szerződéstervezet 21.2 alpontja is utal konkrét termékekre (útmutató, tanúsítvány, engedélyek), továbbá a szerződéstervezet

59. pontjában hivatkozott 3. számú melléklet a szakmai ajánlatot a szerződés részévé teszi. Mindebből az a következtetés szűrhető le, hogy az ajánlattételi felhívás és a közbeszerzési dokumentumok nem utaltak arra, hogy ajánlattevő kizárólag egyedi gyártású termékkel tud teljesíteni.

A jogsértés megtörténtének időpontja – figyelemmel a Kbt. 148. § (8) bekezdés a) pontjára – 2017. május 22. napja.

16. 2. kérelmi elem

Az ajánlatkérő kötelessége meghatározni a beszerzés tárgyát olyan pontossággal, hogy annak alapján biztosított legyen a megfelelő ajánlattétel, az egyértelmű és ismert műszaki tartalomra tett ajánlat ellenőrizhetősége, bírálata. Az ajánlatkérő joga és kompetenciájába tartozó kérdés a beszerzési igény, a beszerzés tárgyának megállapítása, ugyanakkor az ajánlatkérő a beszerzési igényét a Kbt. kógens szabályozási struktúrája mellett olyan műszaki leírással határozhatja meg, amely nem sérti a Kbt. tételes jogi rendelkezéseit és biztosítja a Kbt. alapvető rendelkezéseinek érvényesítését. A beszerzés tárgya fokozottan indokolja, hogy az ajánlatkérő akként fogalmazza meg azt, hogy az a szerződés teljesítése során ne képezhesse vita tárgyát. Ebből adódóan olyan paraméterek megadása szükséges, amely a teljesítés során is behatárolható, számszakilag leírható. Az ajánlattevő kizárólag ajánlati árat vállalt, de nem tüntette fel, hogy a megjelölt áron konkrétan mely termékkel fog teljesíteni. Ennek eredőjeként az eljárás nem megfelelő előkészítése azt eredményezte, hogy a műszaki leírás nem tudta megfelelően betölteni a Kbt. 58. § (3) bekezdésében, valamint a közbeszerzési eljárásokban az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának, valamint a közbeszerzési műszaki leírás meghatározásának módjáról szóló 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 46. §-ban foglaltak szerinti funkcióját.

Az ajánlatkérő ugyan utalt arra, hogy elfogad más márkájú, a megjelölt műszaki-technikai paraméterekkel egyenértékű terméket is, de nem kért szakmai ajánlatot és azt sem rögzítette, hogy a megajánlás megfelelőségét hogyan fogja az eljárás során ellenőrizni, ezáltal eleve nem volt biztosítva az ajánlatok egymással való összehasonlíthatósága és a műszaki leírásnak való tényleges megfelelés vizsgálata.

Az ajánlattételi felhívás 4. pontja szerint a részletes feladatmeghatározást – a közbeszerzési dokumentumok részét képező – műszaki leírásan rögzítették, a műszaki leírás azonban pusztán megismétli az ajánlattételi felhívás 4. pontjában szereplő táblázatot. Ezen túlmenően a műszaki leírás csak azt rögzíti, hogy az ajánlatkérő a műszaki leírásoknál meghatározott esetleges márkanevek csak a jelleg és a műszaki-technikai paraméterek meghatározásánál bírnak jelentőséggel, melyre tekintettel elfogad más márkájú, a megjelölt műszaki-technikai paraméterekkel egyenértékű terméket is.

Az ajánlatkérő – bár hivatkozott rá – elmulasztotta meghatározni azt, hogy a műszaki egyenértékűséget milyen kritériumok alapján vizsgálja, vizsgálható paramétereket egyáltalán nem határozott meg. A Kbt. 3. § 30. pontja egyértelműen kimondja, hogy műszaki egyenértékűség a létesítmény, termék vagy szolgáltatás olyan meghatározó műszaki paramétere, amely mérhető, és amelynek előírt mérőszámát több létesítmény, termék vagy szolgáltatás is teljesítheti.

Az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 50. § (4) bekezdését, mivel az ajánlattételi felhívás, valamint a közbeszerzési dokumentumok nem biztosítják, hogy azok alapján a gazdasági szereplők egyenlő eséllyel megfelelő ajánlatot tehessenek.

A jogsértés megtörténtének időpontja – figyelemmel a Kbt. 148. § (8) bekezdés a) pontjára – 2017. május 22. napja.

17. 3. kérelmi elem

A beszerzés tárgya és a műszaki specifikáció azon elvárások összessége, amelyek tartalmazzák, hogy az ajánlatkérő milyen műszaki-szakmai tartalmú tárgy teljesítését kéri. Az ajánlatkérő kötelessége és felelőssége a közbeszerzési eljárás során megvizsgálni és bírálni, hogy az ajánlatok (az abban foglalt vállalások) megfelelnek-e a műszaki leírásban meghatározott feladatnak. Mindez azt feltételezi, hogy a műszaki leírás egzakt módon, egyértelműen és számon kérhetően határozza meg azt a feladatot, amit a nyertes ajánlattevőnek teljesítenie kell.

Az ajánlattevő nem tudott értékelésre alkalmas ajánlatot tenni, ha több ajánlat érkezett volna be, azokat nem lehetett volna érdemben megkülönböztetni egymástól. Ennek eredményeként az ajánlatkérő az ajánlat bírálata során nem tudott eleget tenni a Kbt. 69. § (1) bekezdése szerinti kötelezettségének, miszerint az ajánlatok elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek. Jelen ügyben az ajánlatkérő nem tudta az ajánlat megfelelőségét ellenőrizni, mivel nem kért szakmai ajánlatot. Az ajánlatkérő nem lett volna képes összehasonlítani a megajánlásokat, ha egynél több ajánlatot nyújtottak volna be. Mindez annak eredménye, hogy az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárást nem megfelelően készítette elő.

Az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 69. § (1) bekezdését foglalt rendelkezéseket, a benyújtott ajánlat alapján ugyanis nem lehetett megvizsgálni, hogy az megfelel-e a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feltételeknek. Ezen túlmenően a Kbt. 76. § (13) bekezdése szerinti kötelezettségének sem tett eleget az ajánlatkérő. Konkrét megajánlás hiányában az általa előírt értékelési szempontnak való megfelelést, azaz az ajánlati vállalt dokumentumokkal igazolt alátámasztottságát sem tudta megvizsgálni a Kbt.-nek megfelelően. A jogsértés megtörténtének időpontja – figyelemmel a Kbt. 148. § (8) bekezdés a) pontjára – 2017. július 10. napja, a bírálóbizottsági jegyzőkönyv felvételének napja.

18. Ajánlatkérő igazságügyi szakértő kirendelésére vonatkozó kérése tekintetében a hivatalbóli kezdeményező kifejtette, hogy álláspontja szerint igazságügyi szakértő kirendelése nem szükséges, ügyben a főkérdés az, hogy az ajánlatkérő úgy határozta-e meg az ajánlati kritériumokat, hogy az alapján lehetséges volt-e megfelelő, elbírálható, más ajánlatoktól megkülönböztethető ajánlatot tenni. E jogkérdés megítéléséhez nem szükséges szakértői vélemény.

Az ajánlatkérő észrevétele

19. Az ajánlatkérő az írásbeli észrevételeiben és tárgyalási nyilatkozatában a jogsértés hiányának megállapítását kérte. A beszerzés előzményeként előadta, hogy az ajánlatkérő létrehozásának és gazdasági tevékenységének célja az ELI - Extreme Light Infrastructure Attosecond Light Pulse Source (ELI-ALPS) kutatási nagyberendezésnek helyet adó kutatóközpont létesítése. A kutatóközpont építés-kivitelezési munkái 2017. tavaszán befejeződtek. A kutatóközpont technológiai infrastruktúrájának megteremtése jelenleg is folyamatban van, ennek szerves részét képezte a jogorvoslattal érintett, még 2017 első felében lefolytatott közbeszerzés megvalósítása is. A kutatóközpontban jelenleg több, nagy értékű, egyedi gyártású, tehát a világon máshol nem létező, kifejezetten a szegedi kutatóközpont számára kifejlesztett lézerrendszer működik. A vizsgált közbeszerzési eljárás eredményeképpen megrendelt ún. speciális vákuum manipulátorok a HR és SYLOS lézerrendszerekre épülő másodlagos források tartozékának minősülnek, annak egyedi műszaki paramétereire illeszkednek. Az egyedi paraméterezésű lézerrendszer, illetve másodlagos forrás tartozéka is – a kompatibilitási követelménynek megfelelően – szükségképpen egyedi

műszaki adottságokat, jellemzőket feltételeznek. A megrendelt termékek speciális jellege a közbeszerzés elnevezésében is megjelenik. A megrendelt és leszállított speciális vákuum manipulátorok révén a másodlagos források extrém légritka terének megbontása nélkül képesek a kutatók a különböző manipulációk elvégzésére, melyek segítségével az előállított extrém ultrabolya sugárzás tulajdonságait illetőleg a kísérletben részt vevő céltárgyak pontos finompozicionálását képesek elvégezni. Ezen lehetőség nélkül azon speciális követelmények nem teljesíthetők, melyeket a felhasznált sugárzás extrém kis hullámhossza illetőleg a speciális céltárgyak megkövetelnek.

Az ajánlatkérő határozott álláspontja szerint mind a közbeszerzési eljárásban, mind pedig a szerződés teljesítése során meg tudott győződni arról, hogy az ajánlattevő a műszaki leírásban meghatározott feltételeket elfogadva, megfelelő és érvényes ajánlatot tett, valamint arról is, hogy a teljesítés során leszállított termékek mindenben megfeleltek a kiírásban foglalt műszaki feltételeknek. A közbeszerzési eljárással kapcsolatban előzetes vitarendezési kérelem nem érkezett, jogorvoslati eljárás a jelen eljáráson kívül nem indult, a szerződés határidőben és szerződésszerűen teljesült, az ajánlatkérő a termékeket jelenleg is megelégedéssel használja.

Az ajánlatkérő álláspontja szerint a hivatalbóli kezdeményezésben foglaltak az alábbi indokokra figyelemmel nem megalapozottak:

20. 1. kérelmi elem

Az ajánlatkérő a módosított ajánlattételi felhívás 4. pontjában és a módosított műszaki leírásban a Korm. rendelet 46.§ (2) bekezdésének a) pontjának és a (4) bekezdésnek megfelelően – részletesen meghatározta a közbeszerzés tárgyát képező termékek műszaki és minőségi paramétereit. Ezek a paraméterek hiánytalanul tartalmaztak minden olyan adatot, amely a megrendelni kívánt termékek pontos beazonosításához, azok legyártásához, valamint a teljesítés megfelelőségének megítéléséhez szükségesek. Teljeskörűen, pontosan és részletesen meghatározta azokat a minőségi és funkcionális paramétereket, melyek alapján beazonosíthatók voltak a beszerezni kívánt termékek. A kezdeményező szakmailag alátámasztott indokot vagy bizonyítékot sem jelölt meg, mely cáfolná az ajánlatkérő megállapítását.

Az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárásban a verseny szélesítése érdekében lehetővé tette, hogy a gazdasági szereplők olyan termékekre tegyenek ajánlatot, melyek az ajánlattételt megelőzően még soha nem gyártottak le, de az sem volt kizárt, hogy korábban már gyártott és valamilyen azonosítóval rendelkező termékekre vagy adott esetben az ajánlattételkor már létező (raktáron lévő) termékekkel „pályázzanak”. Az ajánlatkérő éppen ezzel a közbeszerzési jogi megoldással biztosította, hogy az ajánlattételre és a közbeszerzési szerződés teljesítésére képes valamennyi gazdasági szereplő egyenlő eséllyel tehessen ajánlatot.

Az ajánlatkérő szerint a kezdeményező által hivatkozott indokok nincsenek összefüggésben vagy csak nagyon távoli kapcsolatban állnak az 1. kérelmi elemben állított jogsértéssel. Amennyiben az ajánlatkérő előírta volna, hogy „egyedi termékre” kell ajánlatot tenni, súlyosan jogsértő módon járt volna el. Az „egyedi terméknek” nincs ugyanis pontos és egyértelmű fogalma (tartalma). Ilyen előírás – a pontatlanságon túlmenően – nem minősülne teljesítmény-, illetve funkcionális követelménynek, azaz sértené a Korm. rendelet 46. § (2) bekezdés a) pontját. Mindezek mellett sértené az esélyegyenlőség alapelvét, valamint a Kbt. 50. § (4) bekezdését, mert kizárná azokat a gazdasági szereplőket a versenyből, akik esetleg már „késztermékeket” kínálnak. Hangsúlyozta, hogy a megfelelő ajánlattétel szempontjából nem a megrendelni kívánt termék „egyediségének”, hanem kizárólag annak van közbeszerzési és polgári jogi jelentősége, hogy az előírt műszaki paraméterek alapján beazonosítható volt-e a szerzési szándék, és egyértelmű volt-e a gazdasági szereplők számára, hogy milyen minőségű termékekre kell ajánlatot tenni, később pedig szállítani. A Korm. rendelet 46. § (2)

bekezdésének a) pontjának megfelelően előírt műszaki paraméterek szakmai megfelelőségével kapcsolatban konkrét jogi aggályra a kezdeményező sem hivatkozott.

Az ajánlatkérő rámutatott arra, hogy A referenciakövetelményből nem lehet visszakövetkeztetni a műszaki leírás megfelelőségére. Egyrésztől azért, mert az a műszaki alkalmasság, tehát más közbeszerzési jogintézmény részeként jelenik meg, másrésztől pedig az ajánlatkérő a referenciacéltételben a közbeszerzés tárgyánál lényegesen tágabb termékkört jelölt meg. Az egyenértékűsége vonatkozó, a Műszaki leírásban megjelenő feltételek („esetleges márkanevek”) és általános szabályból szintén nem lehet következtetéseket levonni a műszaki leírás megfelelőségére. A műszaki leírás nem jelölt meg konkrét terméket, márkát és típusmegnevezést nem tartalmazott, tekintettel arra is, hogy a műszaki leírás teljeskörűen, pontosan és részletesen meghatározta a teljesítendő műszaki követelményeket, azok meghatározásához nem volt szükség márkát és típusmegnevezésre. Az ajánlatkérő álláspontja szerint a felhasználási és karbantartási útmutató, jótállási jegyek, esetlegesen hatósági engedélyek és tanúsítványok teljesítés során megkövetelt átadása semmilyen módon nem hat ki a műszaki leírás megfelelőségének kérdéskörére.

21. Az ajánlatkérő a műszaki leírás megfelelő meghatározásának alátámasztása érdekében csatolta az ajánlatkérői nonprofit gazdasági társaság tudományos igazgatója által kiállított, 2020. február 12-én kelt szakvéleményt. Az ajánlatkérő előadta, hogy az igazgató asszony korábban a Szegedi Tudományegyetemen egyetemi docensként dolgozott, a fizikai tudományok területén habitált. Elméleti és gyakorlati szakterületén végzett tevékenységéhez nyújtanak segítséget a jogorvoslattal érintett közbeszerzés tárgyát képező speciális vákuum manipulátorok, ezért azok működését, funkcionalitását jól ismeri.

A szakvélemény az alábbiakat rögzítette:

„A kutatóközpont technológiai infrastruktúrájának megteremtése évek óta folyamatban van. Ennek szerves részét képezte a jogorvoslattal érintett, még 2017 első felében lefolytatott közbeszerzés megvalósítása is. A kutatóközpontban jelenleg több, nagy értékű, egyedi gyártású, tehát a világon máshol nem létező, kifejezetten a szegedi kutatóközpont számára kifejlesztett lézerrendszer működik. A vizsgált közbeszerzési eljárás eredményeképpen megrendelt ún. speciális vákuum manipulátorok a HR és SYLOS lézerrendszerekre épülő másodlagos források tartozékának minősülnek, annak egyedi műszaki paramétereikhez illeszkednek. Az egyedi paraméterezésű lézerrendszer, illetve másodlagos forrás tartozéka is – a kompatibilitási követelményeknek megfelelően – szükségképpen egyedi műszaki adottságokat, jellemzőket feltételeznek.

A megrendelt termékek speciális jellege a közbeszerzés elnevezésében is megjelent.

A megrendelt és leszállított speciális vákuum manipulátorok révén a másodlagos forrás nyálábvonalainak vákuum alatt működő berendezéseiben, üzemelés közben, a rendszer megbontása nélkül képesek a kutatók a különböző mozgások/manipulációk elvégzésére, az elrendezés elemeinek finompozicionálásának megvalósításával. Mivel a vákuumrendszer fellevegőzése, illetve leszívása közben a teljes berendezés elmozdul (a külső és belső nyomás kiegyenlítetlensége miatt), a működéshez elengedhetetlen, hogy a vákuumrendszeren belüli elemek finompozicionálása elvégezhető legyen. (...)

Az előírt műszaki követelmények olyan részletezettséggel határozták meg a beszerezni kívánt termékekkel kapcsolatos műszaki paramétereket, melyek alapján az ilyen típusú (fajtájú) termékek gyártásával foglalkozó bármely szakcég minden nehézség nélkül be tudta azonosítani az ajánlatkérő elvárásait, és ezek alapján képes volt a termékeket az ajánlatkérő igényei alapján legyártani, azaz megfelelő ajánlatot tenni.

A műszaki leírásból nem hiányzik egyetlen olyan műszaki paraméter sem, mely szükséges lett volna a megfelelő ajánlattételhez.

Szakmai megítélésem szerint a fenti műszaki leírással az ajánlatkérő biztosította a megfelelő ajánlattétel szakmai feltételeit.”

22. Az ajánlatkérő annak alátámasztásaként, hogy a műszaki leírás alapján biztosított volt a megfelelő ajánlattétel lehetősége, csatolta az érdekelte gazdasági társaság ügyvezetőjének 2020. február 21-én kelt nyilatkozatát:

„Cégünk a Pfeiffer Vacuum GmbH nevű, vákuumtechnikai termékek gyártásával foglalkozó [...] székhelyű cég (gyártó) magyarországi képviselője. (..) Határozott szakmai véleményünk szerint az ajánlatkérő által a közbeszerzési eljárásban rendelkezésünkre bocsátott műszak leírás teljeskörűen és olyan pontossággal tartalmazta az elvárt minőségi követelményeket, hogy azok alapján egyértelműen be tudtuk azonosítani az ajánlatkérő beszerzési igényét, és amelyek alapján megfelelő szakmai ajánlatot tudtunk tenni. Az előírt műszaki paraméterek alapján a gyártó minden fennakadás és további információkérés nélkül le tudta gyártani a speciális termékeket. Mindez számunkra azt jelenti, hogy az ELI-HU Nonprofit Kft. a közbeszerzési eljárást megfelelően készítette elő, biztosította a megfelelő ajánlattétel lehetőségét a gyártó és az értékesítő (disztribútori) gazdasági szereplők részére is.

Mint értékesítéssel foglalkozó cég annak kifejezetten örültünk, hogy az ajánlatkérő az alkalmassági feltételeket úgy alakította ki, hogy a gyártás mellett az értékesítési tevékenységet is figyelembe vette mind az árbevétel, mind pedig a referenciatételek meghatározásánál.”

23. 2. kérelmi elem

Az ajánlatkérő nem sértette meg a Kbt. 50. § (4) bekezdését, mert a kellően pontos és részletes közbeszerzési dokumentumok biztosították a gazdasági szereplők részére az egyenlő eséllyel történő ajánlattétel lehetőségét. Az ajánlatkérő nem sértette meg a Kbt. 58. § (3) bekezdését sem, tekintettel arra, hogy a műszaki leírás valamennyi gazdasági szereplő számára egyenlő hozzáférést tett lehetővé, nem akadályozta a verseny biztosítását. Az ajánlatkérő valamennyi felhívott gazdasági szereplő számára azonos tartalommal bocsátotta a műszaki leírást rendelkezésre, mely valamennyi olyan műszaki paramétert tartalmazott, mely alapján egyértelműen beazonosítható volt az ajánlatkérő által beszerezni kívánt termék. A kezdeményező ezzel ellentétes állítását semmilyen műszaki irattal, bizonyítékkal nem támasztotta alá, azaz nem lehet tudni, hogy milyen műszaki indokok alapján jutott arra a következtetésre, hogy az ajánlatkérő hiányosan és a termékeket be nem azonosítható módon készítette elő a műszaki leírást.

Az ajánlatkérő hangsúlyozta, hogy nincsen olyan konkrét jogszabály előírás, mely szerint az ajánlatkérőnek kötelezettsége előírni a szállítandó termékek gyártmányának és márkájának megjelölését. Ajánlatkérő szerint ilyen előírás súlyosan jogsértő lenne, ha a közbeszerzés tárgya egyedi termék. Ebben az esetben ugyanis az az ajánlattevő, aki nyertessége esetén gyártja le az előre meghatározott paraméterezésű asztalokat, az nem tudna érvényes ajánlatot tenni, hiszen nem létező terméknek nem lehet típus- vagy azonosító száma. A Kbt. 50.§ (4) bekezdése alapján az ajánlatkérőt az a kötelezettség terheli, hogy biztosítania kell azt, hogy „a gazdasági szereplők egyenlő eséllyel megfelelő ajánlatot tehessenek”. Az ajánlatkérővel szembeni törvényi elvárás tehát az, hogy a műszaki paramétereket úgy határozza meg, hogy arra többek között — műszakilag átgondolt, megfelelő ajánlatot lehessen tenni.

A közbeszerzési jogszabályok és az általános polgári jogi szabályok alapján kizárólag annak van jogi relevanciája, hogy az ajánlatkérő egyértelműen a teljesítés során számon kérhetően és pontosan jelölje meg a megvásárolni (legyártatni) kívánt termékekkel szemben támasztott minőségi és funkcionális követelményeket.

Az ajánlatkérő azért nem írta elő műszaki leírás csatolását, mert a teljesítéshez szükséges minden műszaki paramétert teljeskörűen, pontosan és részletesen meghatározott, ennek szó

szerinti megisméltését pedig nem tartotta szükségesnek. Tekintettel arra, hogy a műszaki leírás teljeskörű volt, és az ajánlattevők ezeket a paramétereket további, lényeges műszaki paraméterekkel már nem tudták volna kiegészíteni, teljesen szükségtelen adminisztrációs teher lett volna annak leírása, hogy ismételjék meg a megkövetelt műszaki követelményeket. Az ajánlatkérő azért nem írta elő termékkatalógus benyújtását vagy termékazonosító megjelölését, mert egy ilyen előírással jelentősen (jogellenesen) szűkítette volna a termékek speciális jellege miatt egyébként sem túlzottan széles versenyhelyzetet, tekintettel arra, hogy ezzel kizárta volna az eljárásból azokat a gazdasági szereplőket, akik korábban ugyan nem gyártottak a közbeszerzés tárgyával azonos terméket, de a megadott paraméterek alapján képesek lettek volna erre.

Az ajánlatkérő éppen az esélyegyenlőség biztosítása érdekében nem alkalmazta azt a „vegyes megoldást”, melyben a „késztermékre” ajánlatot tevő ajánlattevőnek a Kbt. 66. § (2) bekezdése szerinti elfogadó nyilatkozaton kívül egyéb nyilatkozatot (termékkatalógus, gyártói nyilatkozat, műszaki leírás stb.) is be kell nyújtani, ugyanakkor annak, aki nyertessége esetén „legyártatja” a termékeket, annak pedig elegendő az általános elfogadó nyilatkozat. Ez a megoldás sértette volna az esélyegyenlőséget, tekintettel arra, hogy az ajánlott termék jellegétől függően eltérő igazolási kötelezettség előírását tartalmazta volna. Erre figyelemmel az ajánlatkérő ezt a megoldást elvetette.

Az, hogy az ajánlatkérő nem követelte meg külön műszaki nyilatkozat, termékkatalógus vagy gyártói nyilatkozat benyújtását, az nem jelenti önmagában azt, hogy nem kért volna szakmai ajánlatot. A nyertes ajánlattevő által csatolt felolvasólap, az egységárakat tartalmazó nyilatkozat és a Kbt. 66. § (2) bekezdése szerinti részletes nyilatkozata a beszerzés tárgyára, a műszaki leírásban és a szerződéses feltételekben foglalt ajánlatkérői előírásokra vonatkozik, azaz a Kbt. 3. § 37. pontja szerint szakmai ajánlatnak minősül.

Az ajánlatkérő szerint annak megítélése, hogy az előírt műszaki paraméterek alapján lehetett-e megfelelő ajánlatot tenni, műszaki szakkérdés. Indítványozta igazságügyi szakértő kirendelését tekintettel arra, hogy az ügy eredményére is kiható jelentőségű tény vagy körülmény megállapításához különleges szakértelem szükséges. Az ajánlatkérő által megjelölt szakkérdés: az ajánlatkérő által a műszaki leírásban meghatározott műszaki követelmények alapján egyértelműen beazonosítható volt-e a megrendelni kívánt termék, azaz biztosított volt-e a megfelelő ajánlattétel lehetősége.

24. 3. kérelmi elem

Az ajánlatkérő nem sértette meg a Kbt. 69. § bekezdését, figyelemmel arra, hogy meg tudott győződni az ajánlat szakmai megfelelőségéről és biztosított volt az eljárásban több ajánlat esetén is azok értékelési szempontok alapján történő értékelése. Az ajánlatkérő aggálytalanul meg tudta vizsgálni a benyújtott ajánlatot abból a szempontból, hogy az megfelel-e a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feltételeknek. Ezt támasztja alá az a tény, hogy a nyertes ajánlattevő képes volt a teljesítés során az előírt műszaki paramétereknek megfelelő termékeket leszállítani. A műszaki követelmények teljeskörűségére figyelemmel elegendő volt ezek nyilatkozatban foglalt vállalása is. Kétségtelen tény, hogy a nyertes ajánlattevő ennek a nyilatkozattételi kötelezettségének eleget tett. Az ajánlatok összehasonlíthatóságának elve nem sérült, mert az egyedüli értékelési szempont az „Ar” volt. Szakmai értékelési szempontot nem alkalmazott az ajánlatkérő, mely egyébként szintén igazolja azt, hogy valamennyi szükséges műszaki paramétert meghatározott. Szakmai értékelési szempont hiányában pedig jogi értelemben nem kellett volna az ajánlatok szakmai tartalmát összehasonlítani.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

25. Az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárását 2017. május 22-én kezdte meg, ezért az ügy elbírálásakor az ezen a napon hatályos közbeszerzési szabályok alkalmazandóak.

26. Az 1. kérelmi elem alapján a hivatalbóli kezdeményező annak megállapítását kérte, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 28. § (1) bekezdését, mert nem megfelelően készítette elő a közbeszerzési eljárását. Indokolása szerint az ajánlattételi felhívásból, valamint a közbeszerzési dokumentumokból nem derül ki, hogy ajánlattevő pontosan hogyan, milyen termékkel tud eleget tenni az abban foglaltaknak, nem állapítható meg, hogy mely termék lehet műszakilag megfelelő, fizikailag megvalósítható és gazdasági szempontból reális.

27. A Kbt. 28. § (1) bekezdése szerint az ajánlatkérő köteles a közbeszerzési eljárást - a beszerzés tárgyára és becsült értékére tekintettel - megfelelő alapossággal előkészíteni. Az ajánlatkérő által rendelkezésre bocsátott közbeszerzési dokumentumoknak biztosítaniuk kell, hogy az eljárásban a gazdasági szereplők képesek legyenek műszakilag megfelelő, fizikailag megvalósítható és gazdasági szempontból reális ajánlatot adni. Az ajánlatkérőnek már a közbeszerzési eljárás előkészítése során törekednie kell a magas minőségű teljesítés feltételeinek biztosítására, a környezet - beszerzés tárgyára tekintettel biztosítható - védelmére és a fenntarthatósági szempontok figyelembevételére, valamint a beszerzés tárgyát érintő szerződésmódosítások megelőzésére. Az ajánlatkérő alkalmazhatja az értékelemzés módszerét is.

28. A Kbt. 58. §-a szerint:

(1) Az ajánlatkérő köteles megadni a közbeszerzés tárgyát és mennyiségét - adott esetben opcionális rész megadásával - az eljárást megindító felhívásban, valamint előzetes tájékoztatóval meghirdetett eljárás esetén az előzetes tájékoztatóban is.

(2) Az ajánlatkérő köteles megadni az eljárást megindító felhívásban vagy a további közbeszerzési dokumentumokban a közbeszerzés tárgyára vonatkozó műszaki leírást. A műszaki leírás azoknak az előírásoknak az összessége, amelyek meghatározzák azokat a közbeszerzés tárgya tekintetében megkövetelt jellemzőket, amelyek alapján a közbeszerzés tárgya olyan módon írható le, hogy az megfeleljen az ajánlatkérő által igényelt rendeltetésnek. E jellemzők utalhatnak a kért építési beruházás, áru vagy szolgáltatás előállításának és nyújtásának folyamatára vagy módszerére, vagy életciklusa bármely más szakaszának valamely konkrét folyamatára, akkor is, ha ezek a tényezők végeredményben nem befolyásolják az adott építési beruházás, áru vagy szolgáltatás tulajdonságait, feltéve, hogy kapcsolódnak a szerződés tárgyához [76. § (7) bekezdés], valamint annak értékéhez és céljaihoz képest arányosak.

(3) A műszaki leírásnak valamennyi gazdasági szereplő számára egyenlő hozzáférést kell lehetővé tennie, és nem lehet olyan hatása, amely indokolatlanul akadályozná a verseny biztosítását a közbeszerzés során.

(4) A műszaki leírás meghatározására és tartalmára vonatkozó részletes szabályokat külön jogszabály határozza meg.

29. A Korm. rendelet 46. § (2)-(5) bekezdései szerint:

(2) A közbeszerzési műszaki leírást - az Európai Unió jogával összeegyeztethető kötelező műszaki szabályok sérelme nélkül - az ajánlatkérő választása szerint a következő módok valamelyikén kell meghatározni:

a) teljesítmény-, illetve funkcionális követelmények megadásával, ideértve a környezetvédelmi jellemzőket is,

b) építési beruházási munkák tervezése, számítása és kivitelezése, valamint a termék alkalmazása tekintetében az európai szabványokat, európai műszaki engedélyt, közös műszaki előírásokat, nemzetközi szabványokat, az európai szabványügyi szervezetek által létrehozott egyéb műszaki ajánlásokat átültető nemzeti szabványokra, vagy ezek hiányában nemzeti szabványokra, nemzeti műszaki engedélyre, illetve nemzeti műszaki előírásokra történő hivatkozással; vagy

c) az a) pont szerinti követelmények alapján, az e követelményeknek való megfelelés vélelmét biztosító, a b) pontban meghatározottakra történő hivatkozással; vagy

d) egyes jellemzők tekintetében a b) pontban meghatározottakra, más jellemzők tekintetében pedig az a) pontban meghatározott követelményekre történő hivatkozással.

(3) A szerződés tárgya által indokolt vagy jogszabályban meghatározott esetek kivételével a műszaki leírás nem hivatkozhat meghatározott gyártmányú vagy eredetű dologra, illetve konkrét eljárásra, amely egy adott gazdasági szereplő termékeit vagy az általa nyújtott szolgáltatásokat jellemzi, vagy védjegyre, szabadalomra, tevékenységre, személyre, típusra vagy adott származásra vagy gyártási folyamatra, ha az egyes gazdasági szereplők vagy termékek előnyben részesítéséhez vagy kizorításához vezetne. Az ilyen hivatkozás csak kivételes esetekben engedhető meg, ha nem lehetséges a szerződés tárgyának (2) bekezdés szerinti, kellően pontos és érthető leírása. Az ilyen megnevezés mellett a „vagy azzal egyenértékű” kifejezést kell szerepeltetni.

(4) A (2) bekezdés a) pontjára való hivatkozás esetén a követelményeket úgy kell meghatározni, hogy ezek kellően pontosak legyenek ahhoz, hogy lehetővé tegyék az ajánlattevők számára a szerződés tárgyának megállapítását, az ajánlatkérők számára pedig a szerződés odaítélését. Az említett pontra való hivatkozás esetén nem nyilvánítható érvénytelennek az ajánlat, amely megfelel valamely európai szabványt, európai műszaki engedélyt, közös műszaki előírásokat, nemzetközi szabványokat vagy valamely európai szabványügyi szervezet által létrehozott egyéb műszaki ajánlásokat átültető nemzeti szabványnak, ha ezek a leírások az ajánlatkérő által megállapított teljesítményre, illetve funkcionális követelményekre vonatkoznak. Az ajánlattevő ajánlatában megfelelő módon, bármely megfelelő eszközzel köteles bizonyítani, hogy a szabványnak megfelelő termék, szolgáltatás vagy építési beruházás megfelel az ajánlatkérő által meghatározott teljesítmény-, illetve funkcionális követelményeknek.

(5) A (2) bekezdés b) pontja esetén az ajánlatkérő köteles a szabvány, műszaki engedély, műszaki előírások, műszaki ajánlás megnevezése mellett a „vagy azzal egyenértékű” kifejezést szerepeltetni. Nem nyilvánítható érvénytelennek az ajánlat kizárólag azon az alapon, hogy az ajánlatban szereplő építési beruházások, termékek vagy szolgáltatások nem felelnek meg a műszaki leírásnak, ha az ajánlattevő ajánlatában megfelelő módon, bármely megfelelő eszközzel bizonyítja, hogy az általa javasolt megoldások egyenértékű módon megfelelnek a közbeszerzési műszaki leírásban meghatározott követelményeknek.

30. A Döntőbizottság áttekintette az ajánlatkérő felhívását, dokumentációját, azon belül is a beszerzés tárgyára vonatkozó műszaki leírást. A beszerzés tárgya árubeszerzés, az ajánlatkérő háromtengelyű (x-y-z) manipulációs asztalt és z tengelyes manipulációs asztalt kívánt beszerezni. A beszerzés tárgyát, meghatározását a Korm. rendelet 46. § (2) bekezdés a) pontjának alkalmazásával készítette el, teljesítmény- és funkcionális paramétereket, műszaki jellemzőket határozott meg. Az ajánlatkérő formálisan azt az általános fordulatot is rögzítette, mely szerint „a közbeszerzési műszaki leírásoknál meghatározott esetleges márkanév csak a jelleg és a műszaki-technikai paraméterek meghatározásánál bírnak jelentőséggel, melyre való tekintettel elfogad más márkájú, a megjelölt műszaki-technikai paraméterekkel egyenértékű terméket is”. Ezen kikötés azonban súlytalan volt, mivel az ajánlatkérő ténylegesen nem a Korm. rendelet 46. § (3) bekezdésének alkalmazásával határozta meg a beszerzés tárgyát, nem

jelölt meg beszerzési igényként konkrét gyártmányú terméket, ilyen feltételekhez igazítottan nem kellett egyenértékűséget igazolniuk az ajánlattevőknek.

31. A Döntőbizottság elfogadta az ajánlatkérő szakmailag indokolt álláspontját, mely szerint a műszaki leírás a beszerzés tárgyára vonatkozó, releváns feltételeket rögzített, annak alapján az ajánlatkérő beszerzési igénye megfelelően meghatározható volt. A hivatalbóli kezdeményező sem jelölt meg olyan műszak jellemzőt, amelynek előírása vagy az előírásának hiánya a beszerzés tárgyának egyértelmű beazonosíthatóságát kizárná vagy korlátozná.

32. A fentiekre tekintettel, a Döntőbizottság megállapította, hogy a közbeszerzési eljárásban biztosított volt, hogy az eljárásban a gazdasági szereplők képesek legyenek műszakilag megfelelő, fizikailag megvalósítható és gazdasági szempontból reális ajánlatot adni. A Döntőbizottság a hivatalbóli kezdeményezés 1. elemére a Kbt. 165. § (2) bekezdés b) pontja alapján a jogsértés hiányát állapította meg.

33. A 2. kérelmi elem alapján a Döntőbizottság a kezdeményezésben megjelölt Kbt. 50. § (4) bekezdés alapján azt vizsgálta, hogy a szakmai ajánlat megtételére vonatkozóan az ajánlatkérő által kialakított feltételek mellett biztosított volt-e az egyenlő esélyű megfelelő ajánlattétel.

34. A Kbt. 50. § (4) bekezdése szerint az eljárást megindító felhívásnak és a többi közbeszerzési dokumentumnak minden esetben biztosítania kell, hogy annak alapján a gazdasági szereplők egyenlő eséllyel megfelelő ajánlatot tehessenek, illetve részvételi jelentkezést nyújthassanak be.

A Kbt. 3. § 37. pontja szerint a Kbt. alkalmazásában a szakmai ajánlat: a beszerzés tárgyára, valamint a műszaki leírásban és a szerződéses feltételekben foglalt ajánlatkérői előírásokra tett ajánlat.

A Kbt. 66. § (1) bekezdése szerint az ajánlatot és a részvételi jelentkezést a gazdasági szereplőnek a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott tartalmi és formai követelményeknek megfelelően kell elkészítenie és benyújtania.

A Kbt. 69. § (1) bekezdése alapján az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

35. A Döntőbizottság a felhívás és a dokumentáció vizsgálata alapján megállapította, hogy az ajánlatkérő kifejezetten nem zárta ki annak lehetőségét, hogy az ajánlattevők az ajánlattételkor kereskedelmi forgalomban még nem hozzáférhető, vagy akár egyedi igény szerint előállított, vagy átalakított készülékekkel is érvényes ajánlatot tegyenek. A hivatalbóli kezdeményező által is számonkért „egyedi termék” kifejezést az ajánlatkérő is hasonlóképp értelmezte, azaz „egyedi gyártású, tehát a világon máshol nem létező, kifejezetten a szegedi kutatóközpont számára kifejlesztett” eszköz, rendszer.

36. A Döntőbizottság ugyanakkor rámutat arra, hogy a speciális felhasználási, kutatási cél fennállása mellett az ajánlatkérő nem igazolta azt, hogy a tárgyban közbeszerzésben beszerezni kívánt eszköz is olyan speciális jellemzőkkel bírna, amely kifejezetten és kizárólag az ajánlatkérő számára lenne kifejlesztett és legyártott. Ilyen specifikus műszaki jellemző(ke)t az ajánlatkérő nem jelölt meg, sőt annak lehetőségét nem zárta ki, hogy léteznek olyan már a közbeszerzés megkezdésekor hozzáférhető eszközök, amelyek a megadott műszaki

jellemzőkkel rendelkeznek. A Döntőbizottság megjegyzi, hogy a kiegészítő tájékoztatása alapján az ajánlatkérő éppen ajánlattevői javaslatra igazította a beszerzési igényén.

37. A jogvita elbírálása szempontjából releváns tény az, hogy az ajánlatkérő késztermék szállítására, nem pedig termékfejlesztésre és/vagy gyártásra kért ajánlatot. A legalacsonyabb ajánlati ár egyedüli értékelési szempont kiválasztását az ajánlatkérő azzal indokolta, hogy az elvárásainak a műszaki leírásban konkrétan meghatározott minőségű, a műszaki követelményeknek megfelelő termékek felelnek meg, ezért szükségtelen lenne további minőségi jellemzők értékelése.

38. A hivatalbóli kezdeményezés 2. kérelmi eleme alapján a Döntőbizottság azt vizsgálta, hogy hogyan kellett az ajánlattevőknek az ajánlatot megtenniük. A kezdeményező azt kifogásolta, hogy a felhívásban és a dokumentációban rögzített előírások mellett nem voltak biztosítottak a megfelelő ajánlattétel ellenőrzésének feltételei, az egyenlő esélyű ajánlattétel. A Döntőbizottság megállapította, hogy a közbeszerzési dokumentumok alapján az ajánlatkérő a szakmai ajánlatban nem kérte beazonosítható módon megjelölni a megajánlott eszközöket. Nem kért adatot továbbá arra vonatkozóan sem, hogy az ajánlattevő már az ajánlattételkor beszerezhető termékkel tette-e meg az ajánlatát, vagy az csak későbbi átalakítással, az ajánlatkérő speciális igényeire szabott fejlesztéssel, gyártással állítható-e elő. Nem kellett adatot adni arra vonatkozóan sem, hogy az ajánlatot a termék gyártója vagy más gazdasági szereplő, kereskedő nyújtotta-e be. Ez utóbbi adat hiánya amiatt problematikus, mert a konkrét beszerzéshez szükséges egyedi gyártás, átalakítás esetén a kizárólag az értékesítést végző ajánlattevő nyilatkozata a szerződés teljesítésére vonatkozó gyártói kötelezettségvállalás nélkül nem minősíthető megalapozott szakmai ajánlatnak. Amennyiben az ajánlatkérő nem írta elő az érvényes ajánlattétel feltételeként pl. gyártói termékatalógusban fellelhető vagy kereskedelmi forgalomban hozzáférhető termék megjelölését, abban az esetben is úgy kell kialakítani az ajánlatadási feltételeket, hogy megalapozott és igazolható döntést tudjon hozni arról, hogy az ajánlat valós, teljeskörű és a szerződés teljesíthető. Az ilyen típusú beszerzések esetén is köteles biztosítani kell a verseny tisztaságát, átláthatóságát, az ajánlattevők esélyegyenlőségét.

39. A fentiekre tekintettel a Döntőbizottság megállapította, hogy a kialakított ajánlatadási feltételrendszer mellett nem volt biztosított az egyenlő esélyű ajánlattétel, ezért az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 50. § (4) bekezdését.

40. A hivatalbóli kezdeményezés 3. kérelmi eleme annak megállapítására irányult, hogy az ajánlatkérő jogsértően végezte el az érdekelt ajánlatának érvényességi vizsgálatát, mert a szakmai ajánlat nem tartalmazott adatot a megajánlott konkrét termékre vonatkozóan. A Döntőbizottság megállapította, hogy a kezdeményező által hiányolt ajánlati tartalom kifejezetten és közvetlenül a jogsértő kiírási feltételekre tekintettel nem kérhető számon. Jogszerű ajánlatadási feltételek hiányában nem ítélt meg érdemben a bírálat jogszerűsége sem, ennél fogva a kérelmi elem vizsgálata okafogyottá vált, ezért az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 47. § (1) bekezdés c) pontja alapján e kérelmi elem tekintetében megszüntette az eljárást.

41. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja alapján, a Kbt. 165. § (4) bekezdés alkalmazásával bírságot szabott ki.

A Kbt. 165. § (4) bekezdése alapján a (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege - a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslással érintett rész értékének legfeljebb 10%-a.

A Kbt. 165. § (11) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének - továbbá a 62. § (1) bekezdés q) pont szerinti jogsértés megállapítása esetén az eltiltás időtartamának - megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

- a) a jogsértés súlyát,
  - b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,
  - c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,
  - d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,
  - e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,
  - f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat
- figyelembe veszi. A bírság összegének és az eltiltás időtartamának megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

42. A Döntőbizottság álláspontja szerint az ajánlatkérő súlyos jogsértést valósított meg azzal, hogy jogsértően határozta meg az ajánlatadás feltételeit. A Döntőbizottság a bírság összegének meghatározása során a jogsértés súlyosságán túl figyelemmel volt a jogorvoslattal érintett közbeszerzés tárgyára és a nemzeti értékhatárt meghaladó, de az uniós értékhatárt el nem érő becsült értékére.

A Döntőbizottság értékelte az ajánlatkérő együttműködő magatartását, és azt a körülményt, hogy nem állapította meg a Kbt.-be ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását. A Döntőbizottság ugyanakkor figyelembe vette, hogy a felek a közbeszerzési szerződést már megkötötték, ezért a jogsértő döntés megsemmisítésével nem volt reparálható a jogsértés. A Döntőbizottság figyelembe vette, hogy a beszerzés támogatásból finanszírozott, ezért a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat.

A mérsékelt összegű bírság kiszabásakor a Döntőbizottság figyelemmel volt arra, is, hogy a jogsértés megtörténte óta hosszú idő, 3 év telt el. Számításba vette azt a tényt is, hogy a közbeszerzési eljárásban egyetlen ajánlatot nyújtottak be, több ajánlat közül történő kiválasztásra nem került sor, és nem vitatottan a nyertes érdekelt a szerződést az ajánlatkérő által előírtaknak megfelelően teljesítette.

A Döntőbizottság mindezen tényezőket együttesen mérlegelve a bírság összegét a rendelkező részben meghatározott mértékben állapította meg.

43. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 125. § (1) bekezdése alapján rendelkezett az eljárási költségekről.

44. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2) bekezdésén alapul.

45. A határozat nem érdemi (megszüntető) rendelkezése elleni önálló jogorvoslat lehetőségét az Ákr. 116. § (3) bekezdésére tekintettel a Kbt. 169. § (1) bekezdése, a határozat érdemi rendelkezése(i) közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (2) bekezdés a) pontja és a 13. § (11) bekezdése szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselőt a Kp. 27. § (1) bekezdése alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi

szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2020. március 23.

*Uherné dr. Laczi Orsolya sk
közbeszerzési biztos
az eljáró tanács elnöke*

*Bonifert Zsolt sk
közbeszerzési biztos*

*Dr. Peleskey Viktória sk
közbeszerzési biztos*

A kiadmány hitelül:

Liszi Barbara
közszolgálati ügykezelő

Kapják:

1. Hivatalbóli kezdeményező képv. (kizárólag elektronikus úton)
2. Ajánlatkérő képv. (kizárólag elektronikus úton)
3. Közbeszerzési Hatóság Titkársága (kizárólag elektronikus úton)
4. Pénzügyminisztérium Európai Uniós Források Felhasználásáért Felelős Államtitkárság (kizárólag elektronikus úton)
5. Miniszterelnökség (kizárólag elektronikus úton)